

UZASADNIENIE

1. Podstawa prawna obwieszczenia

Celem obwieszczenia jest wykonanie delegacji zawartych w:

- art. 23s ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o PIT”,

- art. 11g ust. 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2587, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o CIT”.

Ww. przepisy nakładają na ministra właściwego do spraw finansów publicznych obowiązek wydania obwieszczenia, w którym zostaną ogłoszone: rodzaj bazowej stopy procentowej i wysokość marży, potrzebne do wyznaczenia oprocentowania transakcji pożyczki, kredytu lub emisji obligacji zawieranych między podmiotami powiązаныmi, uprawnającego (jako jeden z warunków) do skorzystania z uproszczenia typu safe harbour w zakresie cen transferowych.

W tym celu zaproponowano wydanie jednego wspólnego obwieszczenia na potrzeby podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych.

2. Rozwiązania typu safe harbour dla transakcji pożyczki, kredytu i emisji obligacji na gruncie ustawy o PIT i ustawy o CIT

Zgodnie z art. 23s ustawy o PIT i art. 11g ustawy o CIT ww. uproszczenie przewidziane jest dla umów pożyczki, kredytu lub emisji obligacji zawartych między podmiotami powiązаныmi, które spełniają warunki wskazane w art. 23s ust. 1 ustawy o PIT i art. 11g ust. 1 ustawy o CIT. Regulacja tego typu obowiązuje w polskim systemie podatkowym od 1 stycznia 2019 r.

3. Elementy obwieszczenia

Obwieszczenie wskazuje rodzaj bazowej stopy procentowej dla umów pożyczki, kredytu i emisji obligacji w następujących walutach: złoty, dolar amerykański, euro, funt brytyjski i frank szwajcarski. Jako bazowe stopy procentowe wskazano stopy z rynku międzybankowego, powszechnie stanowiące podstawę oprocentowania kredytów bankowych udzielanych w danej walucie.

W odniesieniu do złotego wskazano stopę z międzybankowego rynku polskiego (WIBOR) oraz nowego wskaźnika referencyjnego (WIRON). Dla wskaźnika referencyjnego WIRON

trzymiesięcznego zaktualizowano nazwę poprzez wskazanie nazwy stosowanej przez GPW Benchmark S.A., tj. „WIRON 3M Stopa Składana”.

Do euro (EURIBOR), franka szwajcarskiego (SARON), dolara amerykańskiego (SOFR) i funta brytyjskiego (SONIA) wskazano stopy bazowe o trzymiesięcznym okresie przeszacowania.

Tak jak w poprzednim obwieszczeniu, wyłącznie dla pożyczek udzielonych w dolarach amerykańskich albo funtach brytyjskich przed dniem 1 stycznia 2022 r., dopuszczono kontynuację stosowania bazowej stopy procentowej opartej o wycofywane z rynku finansowego wskaźniki LIBOR USD 3M i LIBOR GBP 3M.

Odnosnie LIBOR USD 3M od lipca 2023 r. jest on opracowywany w wersji syntetycznej, która nie jest reprezentatywna dla rynku; zgodnie z komunikatem brytyjskiego organu nadzoru Financial Conduct Authority (FCA) zaprzestanie jego opracowywania zaplanowane jest na koniec września 2024 r. Natomiast wskaźnik LIBOR GBP 3M już od początku 2022 r. jest publikowany wyłącznie w oparciu o syntetyczną metodologię opracowywania. Brytyjski organ nadzoru FCA ogłosił zakończenie opracowywania LIBOR GBP 3M (w wersji syntetycznej) wraz z końcem marca 2024 r.

Należy podkreślić, że opracowywanie, publikowanie i dalsze stosowanie syntetycznych wersji wskaźników LIBOR GBP 3M i LIBOR USD 3M służyć ma jedynie uporządkowanemu wygaszaniu (aneksowaniu) aktywnych umów, zawartych przed 1 stycznia 2022 r. Publikacja syntetycznych wskaźników LIBOR GBP 3M i LIBOR USD 3M kończy się odpowiednio wraz z końcem marca 2024 r. i września 2024 r., tym samym po zaprzestaniu ich publikacji nie można już ich dalej stosować. Nie będzie zatem możliwe dalsze stosowanie LIBOR GBP 3M od kwietnia 2024 r. oraz LIBOR USD 3M od października 2024 r. Oznacza to, że konieczność aneksowania umów pożyczek opartych na tych wskaźnikach będzie prawdopodobnie musiała nastąpić przed ww. terminami zaprzestania ich publikacji. Docelowo, dla wszystkich pożyczek w dolarach amerykańskich albo funtach brytyjskich objętych przedmiotową regulacją safe harbour powinny mieć zastosowanie bazowe stopy procentowe oparte na wskaźnikach referencyjnych, odpowiednio: SOFR i SONIA.

Bez zmian pozostawiono wskaźniki referencyjne dla pożyczek (kredytów i emisji obligacji) w euro, tj. „EURIBOR 3M”, dla trzymiesięcznego wskaźnika referencyjnego SARON wskazano nazwę „SARON 3 months Compound Rate”, używaną przez administratora wskaźnika SARON, podmiot SIX Index AG. Dla wskaźnika referencyjnego SOFR trzymiesięcznego przyjęto nazwę „90-day Average SOFR”, ustaloną przez administratora

SOFR (nowojorski oddział Banku Rezerwy Federalnej) oraz dla pożyczek w funtach brytyjskich: „SONIA 3M Compound Rate”. Administratorem wskaźnika referencyjnego SONIA jest Bank of England, który nie publikuje tego wskaźnika, ale opracowuje SONIA Compounded Index, na podstawie którego inne podmioty (tzw. redystrybutorzy) kalkulują wskaźnik SONIA na różne terminy zapadalności. Tym samym nazwa wskaźnika „SONIA 3M Compound Rate” stanowi wytyczną co do tego, na jaki termin zapadalności wskaźnik oparty o SONIA Compounded Index znajduje zastosowanie.

Obwieszczenie wskazuje również wysokość marży dla umów pożyczki, kredytu i emisji obligacji. Marża ogłaszana w obwieszczeniu została oparta o publicznie dostępne dane statystyczne Narodowego Banku Polskiego (dla pożyczek udzielonych w polskich złotych) oraz notowania z rynków finansowych pochodzące z serwisu Bloomberg Terminal dotyczące marż w transakcjach pożyczek.

Obwieszczenie wskazuje również marżę, w przypadku gdy bazowa stopa procentowa wynikająca z obwieszczenia przyjmuje wartość mniejszą od zera (pkt 2 lit. c). W takim przypadku marża ogłaszana w obwieszczeniu równa jest sumie wartości bezwzględnej bazowej stopy procentowej i wartości podanej w lit. a albo b.

Mając na uwadze w szczególności:

- brak zauważalnych zmian kryteriów udzielania kredytów dla dużych przedsiębiorstw oraz zaostrzenie dla małych i średnich przedsiębiorstw¹,
- uelastycznienie mechanizmu typu safe harbour, w świetle zwiększonej niepewności związanej m.in. z negatywnymi skutkami oddziaływania na polską gospodarkę kryzysu geopolitycznego spowodowanego wojną na Ukrainie, kryzysem energetycznym w Europie, wysoką inflacją oraz wysokimi stopami procentowymi,
- poszerzenie zastosowania regulacji typu safe harbour celem zmniejszenia obciążeń administracyjno-biurokratycznych,

---

¹ Sytuacja na rynku kredytowym wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych IV kwartał 2023 r., Narodowy Bank Polski, Departament Stabilności Finansowej Warszawa, październik 2023 r.

zaproprowano dla celów regulacji typu safe harbour dla pożyczki, kredytu i emisji obligacji, aby maksymalna wysokość marży dla pożyczkobiorców wyniosła 3,1 p.p., natomiast minimalna wysokość marży dla pożyczkodawców wynosiła 2,2 p.p.

4. Zakres zastosowania regulacji typu safe harbour dla transakcji pożyczki, kredytu i emisji obligacji

Rodzaj bazowej stopy procentowej i wysokość marży ogłaszane w przedmiotowym obwieszczeniu mają zastosowanie do transakcji kontrolowanych, które decyzją podatnika zostają włączone do reżimu uproszczenia przewidzianego w art. 23s ust. 1 ustawy o PIT lub art. 11g ust. 1 ustawy o CIT (podmiot powiązany może skorzystać z uproszczenia, ale nie jest do tego zobowiązany). Rodzaje bazowej stopy procentowej i wysokość marży podane w tym obwieszczeniu nie powinny stanowić tzw. benchmarku dla potrzeb analizy cen transferowych.

W przypadku nieskorzystania przez podatnika z uproszczenia typu safe harbour będą miały zastosowanie ogólne zasady weryfikacji wysokości oprocentowania, zgodnie z zasadą ceny rynkowej.